8.6. İdgam-ı Şemsiyye

Arapçada isimlerin başına gelen ve onları belirli (marife) yapan "Elif lam takısı"na (اَلْ) "Lâm-ı tarif" (belirlilik takısı) denir. Lâm-ı tariften sonra şemsi harflerden biri geldiğinde, lam harfi sonraki harfe katılarak şeddeli okunur. Buna idgam-ı şemsiyye denir.

Kur'an alfabesindeki harflerden on dördü şemsidir:

ت ث د ذ ر ز س ش ص ض ط ظ ل ن

Şemsi harflerden önce gelen lam harfi yazıldığı hâlde okunmaz. Kendisinden sonraki şemsi harfe şedde konulur.

Örnek: اَلشَّمْسُ

Bu örnekte;

- Kelimenin başında elif lam takısı (اَلْ) vardır.
- Elif lam takısından sonra şemsi harflerden şın (ش) gelmiştir.
- Bu durumda idgam-ı şemsiyye meydana gelir.
- Elif lam takısının lamı okunmaz. Şın harfi (اَلشَّ) şeklinde şeddeli olarak okunur.

NOT EDELİM

İdgam-ı şemsiyye, nun (ن) harfiyle oluşursa nun harfinde bulunan gunne sıfatı nedeniyle idgam-ı şemsiyye, bir buçuk elif miktarı tutularak okunur.

Örnek: وَالنَّجْمِ

AÇIKLAYALIM-UYGULAYALIM

اَلنَّاسُ – اَلرَّحِيمُ – اَلتَّوَّابُ – اَلرِّزْقُ – اَلذِّكْرُ – اَلصَّبْرُ

Yukarıdaki idgam-ı şemsiyye olan kelimeleri örnekteki gibi açıklayınız ve kelimeleri tecvidli olarak okuyunuz.